

Mars-tähden tuplajuulaiset

Kirj. Henry Askeli

Kello lienee ollut tuossa kymmenen tienoilla illalla, kun minä toverini Matti Meikkäläisen kanssa palasin kotia kaupunkikonventsiosta. Siellä nimettiin sosialistipuolueen virkailijaehdokkaat kaupungin virkoihin ja lopuksi jotkut toverit pitivät innostavia puheita sosialismin lopullisesta voitosta. Ilma oli kylmä; sanottiin olevan kaksikymmentä kahdeksan astetta alapuolella nollian. Tällaisessa pakkasessa, välittämättä mitään mitä ympärillämme tapahtui, astelimme kotia kohti sanaakaan sanomatta.

Mutta erään kadun kulmussa seisova väkijoukko ja kovaääninen huutaminen sai meidät pysähtymään. Menimme lähelle ja huomasimme tuplajuulaispuhujan riehuvan laatikon päällä ja kuulijana oli hänellä noin viitisenkymmentä parrakasta miestä, jotka naputusta tanssien koettivat taistella pakkasta vastaan. Hetken seisahdettuamme alkoi puhe kiihtyä ja kaikesta merkeistä päätäten oli loppu lähellä. Puolittain käheällä äänellä huusi puhuja:

... Teitä kehoitetaan antamaan kannatuksenne poliittiselle toiminnalle. Tuskinpa pirullisemmin voisi teille sanoa. Poliitiikka on hallitsevan luokan ase. Se on petosta... Ei. Alas politiikka! Alas hallitus! Hävittääkö valtio... Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa työläisille saboteesia, opettakaa heille tätä kultaista, mutta porvareitten mielestä kauheata turmelusoppia. Julistakaa yleislakko, heti! Hiiteen kaikellaiset joutavat lakkovalmistelut ja ennakkorjärjestys. Ne ovat vanhanaikaisia

... Te rautatieläiset, mitä hittoja te nahjustelette ja rukoillette kahdeksan tunnin työpäivää herroilta. Ottakaa rautatiet haltuunne. Ne ovat teidän. Kaivostyöläiset, ottakaa kaivannot. Ne kuuluvat teille, eikä kellään muilla ole niihin mitään sanomista. Jotakaa te niitä omaksi hyödyksenne. Teollisuuslaitokset kuuluvat sillä teollisuusallalla työskentelevälle työväestölle. Pois pelko, pois hitaus! Ylös taisteluun, taisteluun kuolemaan asti! Iskekää, lyökää, repikää, hajottakaa ja — myrkyttäkää! Tehkää tämä maailma sortajillemme niin kiusalliseksi, että he hirttävät itsensä... Perustakaa yksi suuri unio... Kiitoksia paljon."

Puhuja, joka oli huitonut käsillään kuin tempullija-ukko nuorassa, lakkasi, hyppäsi alas laatikolta ja lähti. Kuulijain lakkasivat tanssimasta naputusta ja lähtivät niska kumarassa kulkemaan mikä minnekin.

Jatkettuamme kotimatkaa kysyin Matilta:

"No, mitä pidät tuollaisesta peräkaneeitista niille puheille, joita kuulimme siellä konventsiosta?"

Mutta Matti ei vastannut mitään. Hän oli yksi mitä mallikelpoisimpia tovereita. Kaikkia asioita hän harkitsi kauan aikaa ja huolellisesti, ennenkuin lausui niistä mielipiteensä. Ja tämä mielipide oli melkein aina sellainen että siinä ei ollut parhaimmalle varaa. Se sattui aina naulan kantaan.

Sinä iltana minua niin oudosti painostutti, lienenkö vilustunut. Heti

kotia päästyäni menin vuoteelle ja vaivun siihen syvään uneen.

Unissani olin olevinani Mars-tähdessä. Menin sinne etsimään toveriani Matti Meikäläistä. Hän oli siellä jo ollut monta vuosisataa ennen minun tuloani. Pian tapasinkin hänet hoitamassa pientä maatiikkuaan. Hän tervehti minua iloisesti ja lähdimme kävelemään hänen asunnolleen.

"Jaa'ah. Nyt vasta voin vastata siihen kysymykseesi, jonka teit minulle joitakin vuosisatoja sitten maapallolla ollessamme", alkoi Matti puhella meidän kävellessämme.

"Tarkoitatko kysymystäni sen tuplajuulaisen puheen johdosta?"

"Sitä tarkoitan. On ottanut näin kauan sanadakseni selville perin pohjin, mitä se puhe oikeastaan tarkoitti."

"Kerrohan nyt. Olen aina ajatellut että miksikä sinä et vastannut minulle silloin."

"Ensiksi menkäämme kuitenkin syömään. Kai sinulla on nälkäänkin kun sellaisen matkan olet taivaltanut. Onpa siinä saamarinmoinen matka, kun tulee sieltä maapallolta tänne. Sitten syönnin jälkeen tässä lähdemme havaintomatkalle. Haluan näyttää sinulle kaikki."

Sivumennen oikoon tässä vielä mainittu, että Mars-tähdessä oli Mattinkin horjahtanut. Oli nimittäin ottanut itselleen elämän sulostuttajan. Ennen maapallolla ollessaan oli hän jorö vanhapoika, joka ei välttänyt nauttiaan muusta kuin työskentelystä sosialismin eteen. Meikäläiskä olikin miellyttävä nainen, leikkisä, hymyilevä, tolmias ja vielä päälle päätteeksi hyvä keittäjä. Ollistitpa nähneet päivällisen, jolla hän tervehti maasta tullutta vierastaan. Oli siinä pöydän ympärillä vielä kaksi pientä palleroistakin, tyttö ja poika. Oikein puheiliita, kauniita lapsia. Kun minä puuhuttelin lapsia perilliseksi, selitti Matti, että sitä sanaa ei kukaan siellä ymmärrä. Siellä nimittäin ei enään ole perintökysymystä vitauksena.

Kun olimme syöneet ja levähtäneet ruuan jälkeen, lähdimme matkaan. Matin kasvojen ilmeistä voin lukea, että hän oli erittäin huvitettu saadessaan näyttää minulle sikäläistä maailmanjärjestystä.

"Kuten ehkä tiedät", alkoi Matti, "valtasi se tuplajuulaisuus tämän planeetan aivan kokonaan joitakin vuosisatoja sitten."

"Tuplajuulaisuus!" huudahtin minä ällistyneenä. Salaman nopeudella al-

koi mielikuvitukseni luomaan kuvia, jotka kulkivat ohitseni jatkuvana pannotaamana kuin liikkuvissa kuvissa. Minä näin sen onnellisen kotielämän, jota Matti vietti perheensä kanssa. Näin lukemattomia kauniita asuinrakennuksia, kouluja, teattereita, puistoja ja oliin juuri huudahtamaisillani ihmettelyni tuplajuulaisen maailmanjärjestyksen viisaudesta ja perinpohjaisuudesta, kun huomasin poliisin laiskasti nojaavan erään rakennuksen seinää vasten.

"Mutta! Mitä sinä sanot? Tuolahan on poliisi!"

"Mitä sitten?"

"Poliisihan kuuluu valtioon ja tuplajuulaiset haluavat hävittää valtioon."

Matti nauroi aivan läkähtykseen, pitäen molemmin käsin minusta kiinni.

"... Et osaa aavistaa kuinka minua kutkuttaa hämmästyksesi... No niinhän ne tuplajuulaiset sanoivat siellä maapallolla, että valtio on hävitettävä ja samaa ne sanoivat täälläkin. Ja kun poliisikin kuului tavallaan järjestettyyn valtioon, hävitettiin he koko poliisilaitoksen. Sinun olisi pitänyt olla näkemässä, mikä tästä oli seurauksena. Kadut olivat hyvin vaarallisia kulkea. Kun ei ollut pelkoa minkäänlaisesta järjestyksestä, vetelehtivät kaikkein risteist kauduilla. Asema kävi niin sietämättömäksi, että täytyi uudestaan asettaa järjestetty poliisilaitos toimeensa."

"Onko valtio sitten muuten hävitetty?"

"Se kyllä hävitettiin ja kokeiltiin monenlaisilla eri järjestelmillä, kunnes taasen otettiin käytäntöön oikein sosialistinen edustushallitus. Sinusta on varmaankin hauska tietää, että meillä täällä on nyt täysi sosialismin aika."

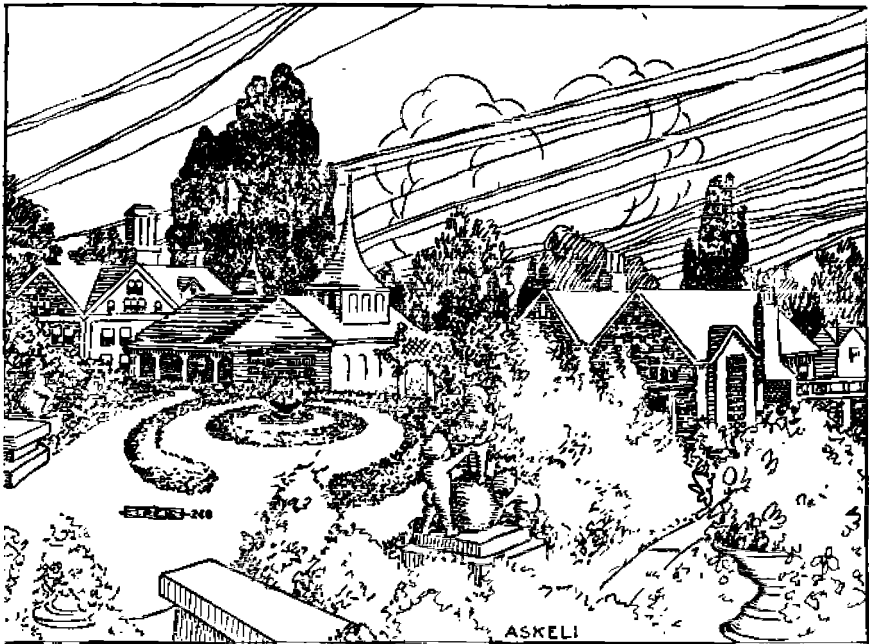
"Niinkö! Sinä tiedät, että minusta on se hauskaa. Mutta kerro vielä tarkemmin siitä valtioon hävityksestä," pyysin.

"Tuplajuulainen kiihotus oli kasvatavut ihmisiin taikauskosen pelon valtiota vastaan. Pelättiin kovin kaikkea keskitettyä edustusjärjestelmää, vaikka ei ollut mitään parempaa asettaa tilalle. Ne olivat pimeitä aikoja. Ei ollut esimerkiksi ketään, joka olisi huolehtinut korkeimmasta opetuksesta. Yliopistoja vihattiin äärettömästi ja kuolivat ne pian kun kukaan ei niistä huolehtinut. Tästä oli vakavat seuraukset. Esimerkiksi oli suuria maakuntia, joissa asui mil-

joonia ihmisiä, eikä ainoatakaan lääkäriä. Ihmisiä kuoli kuin hyttysiä kun ei ollut ketään, joka olisi opastanut heitä terveyden hoidossa. Taira-kausko ja ennakkoluulot pääsivät juurtumaan ja kaikellaisia puoskareita ja poppääjiä alkoi ilmaantua kuin sienii sateen jälkeen. Aivan samalla tavalla kävi maanviljelyksenkin kanssa. Kun minkäänlaista keskusvirastoa ei ollut joka olisi huolehtinut sen kehittämisestä, rappeutui se ja entiset kukoistavat viljavainiot alkoivat kasvaa pensaita ja rikkaruohoja. Ja kun

Saavuinme suuren, mahtavan palatsin edustalle, jota ympäröi ihana puutarha suihkulähtelineen ja levähdyspenkkeineen.

"Tässä on tämän paikkakunnan oikeustalo", jatkoi Matti. "Kuten näet, ei se ole vielä pilattu. Se rakennettiin entisen oikeustalon raunioille vasta sitten kun sosialistit valtasivat ohjokset tuplajunlaisilta. Se tuplajunlainen kiihotus hallitusta vastaan oli kehittynyt ihmisten mielisä aivan sairaloiseksi. Asioita koetettiin järjestellä niin, että minkäänlaista kes-

"Näin kauniita asuinrakennuksia, puistoja..."

oikeuslaitosta ei ollut, pääsi kaikkein huudittomuus rehoittamaan. Väkevimmin oikeus määräsi kaikissa asioissa aivan samalla tavalla kuin kapitalistisen maailmanjärjestyksen aikana maapallolla. Kun esimerkiksi joku riitaantui keskenään, eikä muuten voittanut riitatoveriaan, keräsi hän suuren joukon tuttaviaan avukseen. Toinen teki samoin ja sitten ilmitappelulla ratkaistiin, kuka oli oikeassa. Monta kertua kokonaisia kyliä hävitettiin raunioiksi tällaisissa tappeluissa, jotka saivat alkunsa niinkin mitättömästä asiasta kun toinen oli sanonut toista vääräsäärisiksi kühnikselljäksi."

kitettyä hallitusta ei olisi olemassa. Kun huomattiin, että jonkinlainen sentään täytyy olla, päätettiin se järjestää teollisuuksittain. Ja nyt minä tulen selostuksessani siihen kohtaan, joka vastaa sen silloisen puhujan lauseeseen: "Rautatiet rautatieläisille." Täällä annettiin koko Mars-tähden rautatiet rautatieläisille johdettavaks ja osnatko arvata mihin se johti?"

"En kuulemakseni, näin akkiä."

"Se johti aivan samallaisiin tuloksiin kuin ennen kapitalismin aikana, jolloin pieni kopla määrälli rautateistä. Kävi niin hullusti, että kun mulla ihmisillä ei ollut mitään sanottavaa rautateihin nähden, alkoivat rautatie-

läiset määrällä asiat aivan omaksi edukseen, välttämättä yleisestä hyvinvoinnista. He harventivat junien kulkuvuoroja. Monelta siuradalta lopettivat liikkeen kokonaan, muka tarpeettomana voiteen haaskauksena. Menivätpä niinkin pitkälle, että eivät kuljettaneet Junia ollenkaan joinakin vuodenaikoina. Hallituksen täytyi yksinkertaisesti ottaa rautatiet huostaansa ja siitä lähtien meillä on ollut kunnollinen rautatieliikenne, sen voin vakuuttaa."

"Entäs kaivannot?" kysyin uteliaana.

Kaivantojen kanssa kävi aivan samalla tavalla. Kun kaivostyöläiset yksinomaan saivat määrätä kaivosasioista, menivät hekin äärimmäisyyksiin. Heidän työnsä arvo oli niin äärettömän arvokasta, että maanviljelijä tai joku muu työläinen oli kuin kärpänen härkäsen rinnalla. Kivihiiltä ei enään mitenkään jaksettu lunastaa. Ja niin tämäkin teollisuuden haara, niinkuin kaikki muutkin, joutuivat yhteiskunnan huostaan. Mikään muu ei auttanut. Asioitten kehitys osoitti selvän sosialistisen menetelmän oikeaksi."

"Myöskin koetettiin järjestää hallitusta maantieteellisesti. Muodostettiin monen monta pientä piiriä ja jokaiselle piirille annettiin täysi määrämisvalta kaikissa asioissa rajainsa sisällä. Mutta kun nyt oli niin hullusti, että esimerkiksi yhdessä piirissä oli melkein kokonaan maanviljelystyöläisiä, toisessa kaivostyöläisiä, kolmannessa metsätyöläisiä ja niin edespäin, ei näissä piireissä tultukaan toimeen omiin keinoihin. Täytyi aina olla vuorovaikutuksessa toisten kanssa ja tässä syntyi taasen alituista kahnausta. Tuli eteen sama pulma, josta äsken mainitsin, että esimerkiksi kivihiili oli aivan yhtä kallista kuin vilja. Nisunaulalla vaihdettiin kivihiilinaula ja niin edespäin.

Astaireme vaununn, joka kulki ohitsemme. Matti otti taskustaan eräänlaisen kortin, josta merkitttiin pois varma summa minun ja hänen kyydistään.

"Onko se jonkinlainen matkalippu, vai?" kysäsin uteliaana.

"Ei tämä mikään matkalippu ole, vaan luottokirja. Meillä on nyt tällaista rahaa. Meillä on vielä dollarit ja sentit arvon mittana, mutta dollarissa on nyt vain kussikymmentä senttiä. Tällainen rahajärjestelmä huomattiin käytännölliseksi ja otettiin se

käytäntöön sitten kun sosialistit alkoivat johtaa asioita. Nyt kun yhteiskunta omistaa kaikki yleiset laitokset käy tällainen päänsä kiitettävän

"Melkulaista olikin miellyttävä nainen..."

hyvin. Kun minä työskentelen tunning, merkitään tähän kirjaan dollarin edestä luottoa. Sitten minä voin sillä matkustaa kymmenen sentin edestä, herkutella viidenkymmenen edestä tai

kuluttaa sitä vaikka sentin kerrallaan. Eikös olekin mukavaa?"

"Onpa tosiaan. Sehän on järkevää... Mutta kuinkas te täällä menettelette tuotannon jaossa?"

"Täysin sosialistisesti. Jokainen saapi työnsä tuloksista niiden täyden yhteiskunnallisen arvon; ei enempää eikä vähempää."

"Vai niin... Sehän on oikein kaunista ja oikeudenmukaista... Mutta Matti, sinähän et ole vielä kertonut minulle mitään saboteesista. Olihan se maapallolla tuplajuulaisten päävalteja."

"Opetettiin ja harjoitettiin sitä täälläkin. Oli niitä täälläkin, jotka luulivat sitä joukkojen taisteluaseeksi. Mutta sitä se ei ole. Aina kun tuli tuimia taisteluja työn ja pääoman välillä, turvautuivat työlläiset saboteesiin. He turmellivat koneita, myrkyttivät kaivoja, ruokkia ja kaikellailla keinoilla koettivat pelättää kapitalisteja. Tarkotus hoilaa oli hyvä, ja monta kertaa he onnistuivatkin pelättämään jonkun raukan, mutta useammin sentään työlläiset itse joutuivat saboteesin uhriksi. Ja tämän taisteluaseen yksilöllinen luonne paljastui silmäkin, että näitä saboteesisuunnitelmia ei koskaan voida suurissa joukkokokouksissa suunnitella, vaan täytyi ne aina suunnitella jonkun pikkukoplan kesken. Hyvin useasti sattui että tämä koplan harkinta oli aivan vastakkainen joukkojen eduille, mutta silti kaikkein täytyi kärsiä seuraukset. Tämä saboteesiloppi oli niin mennyt ihmisten veriin, että he alkoivat harjoittaa sitä lähimmäistäänkin vastaan. Kun pienikin sananharkka tuli, niin heti saboteerattiin. Mentiinpä tässä niikin pitkälle, että eräänä vuonna myrkytettiin koko vuoden viljasato. Silloin varmaan olisi kuoltu nälkään, jos ei olisi ollut erästä vanhaa kemistia. Hän, ollen kouluutettu nuoruutensa päivinä, ennen tuplajuulaisten rähjäystä, sai selville mitä myrkkylajia oli käytetty ja sitten keksi vastamyrykyn, joka laimensi viljamyrykyn voimaa. Jokaisen ihmisen täytyi sinä vuonna joka aterian päälle ottaa voimakas vastamyrykkyannos, että ei kuolisi. Myöskin niihin aikoihin oli harvinaista, että saatiin iltasin käyttää sähkövaloja. Aina joku henkiö sähkölaitoksen palveluksessa luuli kärsineensä vääryyttä, tai oli kyllästynyt johonkin ja saboteerasi voimahuoneella sillä seurauksella, että monet tuhannet ihmiset saivat olla pimeässä."

Olimme saapuneet matkamme pää-

hän ja astuimme alas vaunulsta. Matti sanoi näyttävänsä minulle sosialistista tehdasta. Se oli suuri konepaja, jossa valmistettiin monenlaisia koneita. Suuren, tilavan huoneen seinät olivat lasista. Mitään remmejä, aksleita ja peittämättömiä hammasratlata ei ollut. Kaikki kävi sähköillä. kaikki oli laitettu työtäsäästäväksi ja turvalliseksi. Työlläiset työskentelivät mitä ihmeellisimmässä ammatteissa. Jokainen työlläinen oli spesiaalisti alal- laan.

"Näetkös noita miehiä?" alkoi Matti puhua. "Niiden ammatti kysyy suurta tarkkuutta ja taitavuutta. Sinä muistat kuinka ne tuplajuulaiset siellä maanpäällä selittivät ammattien häviävän."

"Niinhän ne juttelivat", vastasin.

"Siinäkin ne olivat väärässä. Puhuko esimerkiksi tuonkin miehen ammatti, joka työskentelee tuolla seinämässä, ammattitaidon häviämisenä. Eikö se paremmin puhu siitä, että teollisuuden kehitys on luonut uudet ammatit. Silloin kuin se suuri unio määrällä täällä asioista ja samalla teollisuusalalla työskentelevät työlläiset kuuluivat yhteen suureen unioon, osottautuikin se epäkäyttännölliseksi. Esimerkiksi tällä terästeollisuuden alalla on monta ammattia, joista toiset eivät ymmärrä hölyn pölyä. Ja sitten kun kokouksiesä tuli äänestys, niin äänestivät nämä tietämättömät toisille senkinlaisia tehtäviä ja säädöksiä jotka olivat hullunkurisia, jopa mahdottomiakin. Sosialistien luonnollisesti täytyi tämänkin kohta korjata."

"Lähdimme tehtaan pihamaalle kävelemään. Minna ihmettyi kun pihalla kasvoi kaunista ruohoa ja istutuspuita. Savupippuja, eikä mitään, jotka rumentavat nykyisiä tehdasten pihvoja, ei ollut olemassa. Huomioni kääntyi eräiseen muistopatsaaseen, joka kuvannollisesti esitti viisauden voittoa tyhmyyden valtain yli.

"Mikä tuo patsas on?"

"Se on patsas, joka rakennettiin puhevapaustaistelun muistolle. Tämän tehtaan pihamalla tapahtui suuri puhevapaustaistelu. Tuplajuulaiset maan päällä olivat innokkaita puhevapaustaisteluihin ja sitähän ne olivat täälläkin niin kauan kuin he eivät olleet vastuuvetoollisia asioiden johdosta. Mutta sitten kun he koettivat johtaa asioita, alkoivat he jyrkästi vastustaa puhe- ja painovanautta. Tässä tehtaassa kerrankin kuoli eräs nuori ja yleisesti rakastettu nuorukainen saboteesin uhrina ja siitä kiihottuneena

kokoontui kansajoukko tähän pihamaalle pitämään vastalausekokousta. saboteesin käyttöä vastaan. Kokous hajotettiin, mutta väkijoukko kokoontui uudelleen, lukuisampana. Nyt hajotettiin kokous aseellisella hyökkäyksellä ja siinä taistelussa kaatui lähes kuusikymmentä miestä, naista ja lasta.

"Niin, sinulla on sieillä maapallolla vielä paljon tehtävää. Sinun pitää mennä sinne takaisin — toimitmaan. Minä haluan vielä jäähyväisiksi sanoa, että kun sinä sinne maapallolle pääset, niin muista sanoa niille iivareille terveisiä Matti Meikäläiseltä ja sano heille, että aivan rehellisesti saavat

uskoa mitä ne sosialistit sanovat siitä tupla-juulaisuudesta. Se on aivan täyttä totta. Kokemus täällä on sen siksi osottanut."

Iyvästii heitettyäni panin maata ja nukuin heti. Ja kun taasen silmäni avasin, huomasiinkin olevani maapallolla takaisin. Oikein omituiselta tuntuu kun katselee tätä maapallon järjestystä nyt kun on nähnyt parempaakin. Työläisten miljoonainen armelja on vielä melkein kokonaan järjestymättä. Monia eri ryhmiä kylläkin on, mutta nämä ryhmät kulkevat haparoiden sinne ja tänne. Kun tähän laumaan luopi laajakantoisen silmäyksen, näyttää se kalaparvelta, joka on uinut verkkoon sisälle ahtaasta nielusta ja nyt koettaa päästä sieltä pois jotakin muuta tietä. Kun joukko pysähtyi ajattelemaan edes het-

"Nyt tuntuu omituiselta tämä maailmanjärjestys, kun on nähnyt parempaakin."

Minua oikein ihmetytti, että asiat täällä Mars-tähdessä ovat tapahtuneet aivan tarkalleen niinkuin sosialistiset teoreetikot ovat niiden selittäneet tapahtuvan, jos joukot hyväksyvät syndikalistiset menettelytavat.

Vielä kuljimme monessa palkassa ja ihallimme huolellista ja vliisasta järjestystä, joka vallitsi kaikkialla. Sitten minusta alkoi tuntua kuin minun olisi palattava takaisin maapallolle ja kun tästä huomautin Matille, sanoi hän:

keksi, huomaisi se, että tie vapauteen kulkee järjestyneen joukko toiminnan kautta. Kaikista ihmeellisempi on se seikka, että vaikka sosialistit ovat joukoille tien selvästi viitottaneet ja kehottaneet heitä luottamaan omaan voimaansa, eivät he ota uskoakseen sitä, vaan kulkevat kaikkelaisten yhteiskuntapuuskareitten perässä.

Ja tässä olen koettanut toteuttaa Matti Meikäläiselle antamaani lupaus, muistuttaa maanlapsia ottamaan vaarin sosialistien opetuksista.

